

آزمون ۳ از ۸

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله سوم (۱۳۹۸/۹/۲۹)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۲ درست است.

تکلیف (۱) که معلوم است؛ «عهد»، در هیچ یک از دو بیت، روزگار نیست. در (۳) هیچ یک از دو «سودا» - یکی به قرینه پختن - معامله نیست. در (۴) هم به قرینه حرف اضافه، در، در هر دو مصرع اول، «شور» و «تلخ» «شیرین» در بیت بالایی، و درهم شکستن در بیت پایینی، «کام» را نمی توان آرزو معنی نمود. اما در (۲): در بالایی - به قرینه دیده دوختن - «خیرگی» حیرانی است، در پایینی بیهودگی. (واژه نامه)

۲. گزینه ۳ درست است.

(۲) و (۴) را می توانید با «بی نیازی» [که معنی غناست] و [متضادش] «احتیاج» رد کنید. و (۱) را هم با «محتاط بودن» و «کیسه». (واژه نامه + صفحه ۵۲)

۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه	واژه	معنی درست	قرینه
(۱)	ایهام	به گمان افکندن	متعدی بودن مفهوم در باب افعال
(۲)	عداوت	دشمنی	ضرورت کاربرد اسم به جای صفت جمع بسته شده
(۴)	فرقت	جدایی	ضرورت کاربرد اسم به جای صفت

(واژه نامه + صفحه ۴۹)

۴. گزینه ۱ درست است.

املاي نادرست	هم آوای درست به قرینه مفهومی
نغز	نقض
سبا	صبا
غرابت	قرابت
حیاط	حیات

(صفحات ۱۷، ۴۳، ۴۷، ۵۱، ۵۲، ۵۳)

۵. گزینه ۳ درست است.

مسائل رسم الخطی را قبلاً به تفصیل درباره شان بحث کرده بودیم. فراق هم که تلخ است و حکم هم که از آن آسمان. ماند گزاردن امانت و چیزی را ضایع [/ مهمل / نامرعی] [باقی] گذاشتن - که باز قبل تر از آنها گفته بودیم - و نهایتاً دعوای امارت - عمارت که اینجا دومی در معنی آبادان کردن مفهوماً درست است و اولی غلط.

۶. گزینه ۲ درست است.

سطر	صورت نادرست املايی	املاي درست	قرینه ساختاری / مفهومی
یکم	زلت	ذلت	مخذول [همریشه خذلان]
دوم	قالب	غالب	بر ... گشتن
سوم	خوار	خار	کنایه خار چشم کسی بودن

۷. گزینه ۴ درست است.

در هر دو نوع نظم و نثر. معمولاً در قالب های شعری بر شمرده. (صفحات ۴۶ و ۳۰)

۸. گزینه ۲ درست است.

در (۱) «جاودان» - «روان»؛ در (۳) «هلاک» - «پاک»؛ در (۴) «دولت» - «مملکت» و «دولت» - «تبوت» [مبنا را بر سجع های پایانی نهادیم، اگر نه که در (۴) می شود بیشتر هم سجع یافت]. (درس ۷)

۹. گزینه ۱ درست است.

این مشکل کتاب شماس است که نمونه از سجع متوازن می آورد، بی آن که بیانی درست از آن به دست دهد! بنابراین، ضرورت

است دانش‌آموزان غیر علوم انسانی هم برای دیدن تفاوت انواع سجع به درس‌های مرتبط در کتاب‌های علوم و فنون ادبی مراجعه کنند.

اینجا در (۱) «محت» و «شادی» هم وزن‌اند، چون هر دو از دو هجای بلند شکل گرفته‌اند. (درس ۷، صفحه ۵۳)

۱۰. گزینه ۳ درست است.

در (۱) «بتوانی» - «گردانی» سجع دارند و «سیرت» - «سیرت» تکرار. جناس‌ها در (۳) «روای» - «خوای» و «چاه» - «گاه». (درس ۷)

۱۱. گزینه ۳ درست است.

در (۱) «ماه» و «ماه» هیچ یک نشانی از ایهام ندارند. در (۲) اگر چه ایهام هست [⇒ پروانه]، جناسی در کار نیست. در (۴) هم نه ایهامی هست، نه جناسی [در گرفتن و سایه ایهام تناسب دارند]. اما در (۳) «سودا» مشخصاً در مصراع اول دو معنی دارد: ۱. معامله؛ ۲. خیال. کافی است یکی از واژه‌های به ظاهر مکرر ایهام داشته باشد تا میانشان - بسته به برداشت معنایی - هم، از یک سو، تکرار برقرار باشد، هم، از سوی دیگر، جناس تام. (درس ۶، صفحه ۴۹)

۱۲. گزینه ۲ درست است.

این سؤال هشدار است به کسانی که فقط حفظ می‌کنند!

فقط در (۲) است که می‌توان «ت» را مفعول گرفت. در سه تای دیگر «ت» متمم است. (درس ۶، صفحه ۴۸)

۱۳. گزینه ۱ درست است.

بیت	ضمیر [ها]	نقش ضمیر [ها]	قرینه ساختاری
صورت سؤال	ت-	متمم	 برای کسی وجود داشتن
(۱)	ش-		
(۲)	م-	مضاف‌الیه	ناگذر بودن فعل
(۳)	م-	مضاف‌الیه	امکان جابه‌جایی ضمیر درون ساختار مفعول ⇒ بند از بندم (بند از بند من)
(۴)	ش-	مفعول	مفعول‌پذیری فعل صرف شده از مصدر [به جا آوردن]

(درس ۶، صفحات ۴۷ و ۴۸)

۱۴. گزینه ۳ درست است.

جز در موارد استثنایی [مانند «همه»] که صفت، خود، به ظاهر صاحب کسره اضافه است، هسته نمی‌تواند مابعد کسره اضافه باشد؛ بنابراین، (۱) و (۲) و (۴) را می‌شود در یک نگاه حذف کرد. مسأله در (۳) این است که «مثل»، به شکل قالبی، حرف اضافه است، و تازه بعد از آن گروه اسمی شروع می‌شود؛ یعنی بدون در نظر داشتن مثل / مانند باید درون گروه اسمی به دنبال هسته گشت. (صفحه ۳۴) [جمله‌ها از درس «دیوار»]

۱۵. گزینه ۳ درست است.

گزینه	و. پسین	و. پیشین
(۱)	ش- (×۲)	هیچ (×۲)
(۲)	شاخه [ها+] [برگ] [ها+] زرد + بی‌مهر غروب	-
(۴)	مامان ش-	-

۱۶. گزینه ۴ درست است.

کاربرد «تایمر» (timer) به جای زمان‌سنج. (نگارش ۱، صفحه ۵۴)

۱۷. گزینه ۲ درست است.
(۱) از «احسن الخالقین» صورت‌نگار شکرساز می‌گوید. (۳) از برابری وجود دوست با همه هست و نیست عاشق می‌گوید. (۴) نکوهش ظاهرینان است. (صفحه ۵۵)
۱۸. گزینه ۳ درست است.
آن عبارت «دیده‌کنان» حکایت‌کنان رنج خودخواسته است از شوق وصال. (صفحه ۵۵)
۱۹. گزینه ۲ درست است.
در (۲) از بی‌کرانگی راه عشق می‌گوید؛ نه ضرورتاً از جاودانگی‌اش؛ از این که نمی‌توان هرگز به کُنه عشق رسید؛ و در عین حال، از این که ادراک ما از عشق ناچیز است. (۱) و (۴) کاملاً هم مفهوم‌اند. (صفحه ۵۵)
۲۰. گزینه ۴ درست است.
آن که در بیت سؤال می‌گوید: حدیث دوست (حدیث / راز عشق) را جز به دوست مگو (= فقط به دوست بگو)، به بیان دیگر می‌شود: به بیگانه مگو. بعد از (۴)، (۲) به بیت سؤال نزدیک‌تر است. (صفحه ۴۷)
۲۱. گزینه ۱ درست است.
در بیت سؤال و (۲) و (۴) - در قالب استفهام انکاری - و (۳) تأکید بر پذیرش مشیت الهی است. اما در (۱) اسیر تقدیر از این حال راضی نیست و در آرزوی تغییر است. (صفحه ۴۷)
۲۲. گزینه ۴ درست است.
(۱) نکوهش چهل می‌کند. (۲) می‌گوید: «هر چیزی به اصل خود باز می‌گردد». (۳) از مقام «طلب» می‌گوید. اما در (۴) دوان بودن مانند سیارگان نشان سرگردانی است. (صفحه ۴۳)
۲۳. گزینه ۳ درست است.
مصرع اول در (۳) با مصرع دومش، و دیگر گزینه‌ها متقابل است. در این مصرع «حرص» چون معطوف به عشق است مثبت است. (صفحه ۴۰)
۲۴. گزینه ۳ درست است.
در سه تای دیگر گوینده شوق مردن دارد؛ در این یکی دم غنیمت شمارانه گریزان از مرگ است. (صفحه ۳۹)
۲۵. گزینه ۱ درست است.
به طور کلی، (۲) و (۳) از بیشتر از ناپایداری دنیا می‌گویند تا روزی که با تو ست [نه فقط بر تو - بضم و شادی درهم]؛ به همین اعتبار، (د) در (۴). (صفحه ۴۱)
- (۱) ب - ه (۲) د - ج (۳) ج - الف (۴) ه - د

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۳ درست است.
تَتَزَيَّنُ ← آراسته می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) - النباتات ← گیاهان (رد گزینه ۱ و ۴) - تَلْبَسُ ← می‌پوشد (رد گزینه ۱ و ۲) - ثِيَاباً ← لباس‌هایی (رد گزینه ۱ و ۲)
۲۷. گزینه ۲ درست است.
أَحْذِ الْمَوَاطِنِينَ ← یکی از هموطنان (رد گزینه ۳) - كَانْ يَنْصَحْ ← نصیحت می‌کرد (رد گزینه ۱) - كَانْ يَرْمِي ← می‌انداخت (رد گزینه ۱) - النِّفَايَاتِ ← زباله‌ها (رد گزینه ۳) - بِكَلَامٍ طَيِّبٍ ← با سخنی خوش (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
۲۸. گزینه ۱ درست است.
أَوَّلَكَ الطَّلَابِ ← آن دانش آموزان (رد سایر گزینه‌ها) - كَالْمُحْسِنِينَ ← همانند نیکوکاران (رد سایر گزینه‌ها) - يَشْعُرْنَ بِالمَسْؤُولِيَةِ ← احساس مسئولیت می‌کنند (رد گزینه ۳)
۲۹. گزینه ۴ درست است.
حَدَّثَ ← اتفاق افتاد (رد گزینه ۳) - إِعْصَارٌ شَدِيدٌ ← گردبادی شدید (رد گزینه ۱) - فَخَرَّبَ ← پس خراب کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - الْبُيُوتَ ← خانه‌ها (رد گزینه ۲) - قَلْبَ ← واژگون کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - قَتَلَ ← کشت (رد گزینه ۳ و ۲)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

يعيشُ ← زندگی می کنند (رد گزینه های ۲ و ۴) - أختای و أخوای ← خواهران و برادرانم (رد گزینه ۱) - فی قرية ← در روستایی (رد گزینه ۲) - مضيافون ← مهمان نواز (رد گزینه ۴)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

(۱) يَتَعَاوَنُونَ ← يَتَعَاوَنُ (چون فاعل جمله « المؤمنون » اسم ظاهر است ؛ فعل باید به شکل مفرد ذکر شود.

۳۲. گزینه ۲ درست است.

نامه‌هایی ← رسائل (رد گزینه های ۱ و ۳) - تلاشهایشان ← مساعی (رد گزینه های ۳ و ۴)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

(۱) هؤلاء الرجال ← این مردان (اسم اشاره جمع اگر مشار الیه آن معرفه به « ال » باشد به صورت مفرد ترجمه می شود)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

(۱) الغریب ← القریب

ترجمه گزینه ها : (۱) نزدیک ≠ دور - ارزان ≠ گران (۲) پایین آوردن ≠ بالا بردن - سیاه ≠ سفید (۳) بسته ≠ باز - جمع ≠ منها (۴) پر کرد ≠ خالی کرد - نشست ≠ برخاست.

۳۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه ها : (۱) الحُسام = السَّيف = شمشیر (۲) إذا = لَمَّا = هنگامی که (۳) شاهد = ببین و الشاهد = گواه (۴) حارس = مُحَافِظ = نگهبان.

ترجمه گزینه ها : (۱) رزمندگان در جنگ پاسخ شمشیر را با شمشیر می دهند (۲) هنگامی که نزد من آمد خواب بودم و زمانی که بیدار شدم غیب شده بود (۳) شاهد را در مشهد الرضا (ع) ببین و او را به اینجا بیاور (۴) دانش نگهبان ما است درحالی که ما نگهبانان ثروت هستیم.

۳۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه حدیث : سخن همانند دارو می باشد اندکش سودمند است و زیادش کشنده است.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

(۱) اِسْتَغْفِرُوا ← اِسْتَغْفَرُوا (با توجه به « الناس » (مردم) و ضمیر « هُم » (آنها) جمله به فعل ماضی نیازمند است نه امر. ترجمه گزینه ها : (۱) مردم برای گناهان خود طلب آمرزش کردند و خداوند بهترین آمرزندگان است (۲) رزمندگان پیروزی خود را بر دشمنان کافر جشن می گیرند (۳) هنگامی که بادهای شدید می وزند باران ها بر زمین می بارند (۴) پیراهن های زنانه از لباس های زیبای رنگارنگ است.

۳۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه ها : (۱) سَمَاعٍ ← سَمَاعٍ (شنیدن) (۲) الْأَصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ ← الْأَصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ (۳) الْمُتَاحِفُ ← الْمُتَاحِفُ - الْمُسْتَوْصِفَات ← الْمُسْتَوْصِفَات.

ترجمه گزینه ها : (۱) بعضی از حیوانات می توانند که صداهای ضعیف را از دور بشنوند (۲) در صف صبحگاه ، معلم از دانش آموزان به خاطر توجه آنها به تأسیسات عمومی تشکر کرد (۳) موزه ها و درمانگاه ها و کتابخانه های عمومی از جمله اماکنی هستند که در اختیار دولت می باشند (۴) شنیدم که جریان برق در چهار اتاق هتل قطع است.

ترجمه متن درک مطلب :

دو زن در ایام خلافت خلیفه دوم در مورد بچه ای از یکدیگر شکایت کردند و هر یک از آن دو ادعا می کرد که آن بچه از آن اوست پس نزد خلیفه آمدند تا میان آنها داوری کند بنابراین خلیفه آن ها را نصیحت کرد تا در مورد بچه راست بگویند ولی بی فایده بود پس خلیفه شکایت را به امام علی (ع) ارجاع داد ، زمانی که امام (ع) دید که نصیحت کردن آنها سودی ندارد به اصحابش دستور داد که شمشیری بیاورند پس امام علی (ع) به آن دوزن گفت اکنون بچه را با شمشیر به دو نیم تقسیم می - کنم سپس نیمی از بچه را به هر یک از شما می دهم ، پس یکی از آن دوزن ترسید و فریاد زد نه ! من از حق خود در مورد

بچهام گذشت می‌کنم پس امام علی (ع) فرمود او مادر بچه است بچه را به او بدهید برای اینکه او برای بچه دلسوزی کرد و آن زن دیگر به گناهش اقرار کرد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن، این واقعه در ایام خلافت خلیفه دوم رخ داده بود و نیز آن دو زن نصیحت را قبول نکرده بودند و همچنین هردو زن در مورد بچه دروغ نگفتند بلکه یکی از آنان دروغ می‌گفت.
ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) شکایت در ایام خلافت امام علی (ع) بود. (۲) آن دوزن نصیحت امام (ع) را پذیرفتند.
- (۳) مادر از حق خودش در مورد بچه‌اش گذشت کرد. (۴) یکی از آن دو زن در مورد بچه دروغ گفتند.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

- با توجه به متن، خلیفه دوم شکایت را به امام علی (ع) ارجاع داده بود.
- (۱) امام (ع) نخواست که بچه را به دو نیم تقسیم کند. (۲) امام (ع) شکایت را به خلیفه دوم ارجاع داد.
 - (۳) اصحاب امام (ع) شمشیر را برای او آوردند. (۴) امام (ع) مادر حقیقی را با یک تدبیر شناخت.

۴۱. گزینه ۲ درست است.

- ترجمه جمله سؤال: در زن ترسید برای اینکه
با توجه به متن، زن ترسید چون جان بچه‌اش را در خطر دید.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) امام علی را نمی‌شناخت (۲) بچه‌اش را در خطر دید (۳) در مورد بچه‌اش دروغ گفت و امام آن را دانست (۴) نمی‌خواست که بچه‌اش را به زن دروغگو بسپارد.

۴۲. گزینه ۱ درست است.

- می‌توان از داستان چنین نتیجه گرفت که خداوند بر کسانی که مهربانی میکنند مهرورزی می‌کند و با توجه به متن، ترحم و مهربانی مادر سبب شد که بچه‌اش به آغوش او باز گردد.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) خدای مهربان به مهربانان رحم می‌کند (۲) توکل بر خداوند شخص توکل کننده را نجات می‌دهد (۳) امام علی (ع) شجاع بود (۴) رهایی در راستگویی است.

۴۳. گزینه ۴ درست است.

- (۱) مضاف الیه ← صفة (۲) عدد اصلی ← عدد ترتیبی (۳) مضاف الیه ← صفة

۴۴. گزینه ۳ درست است.

- (۱) لازم ← مُتَعَدٍّ - فیه حرفان زائدان ← فیه حرف زائد - تَفَعَّلَ ← تَفَعَّلَ (۲) ماضی ← مضارع - للغائب ← للمتكلم وحده
- لازم ← مُتَعَدٍّ (۴) للغائب ← للمتكلم وحده - فیه حرفان زائدان ← فیه حرف زائد.

۴۵. گزینه ۲ درست است.

- (۱) ماضی ← مضارع - للغائب ← للمتكلم وحده (۳) ماضی ← مضارع - مُتَعَدٍّ ← لازم - حرفان زائدان ← ثلاثة حروف زائدة (۴) حرفان زائدان ← ثلاثة حروف زائدة.

۴۶. گزینه ۲ درست است.

- بررسی گزینه‌ها: (۱) «إِثْنَا عَشَرَ جُنْدِيًّا» (۱۲ سرباز) (معدود اعداد مرکب مفرد و منصوب می‌باشد)
(۲) حَمْسَةُ سُوْرٍ ← حَمْسَ سُوْرٍ: (۵ سوره) با معدود مؤنث «سُوْر» جمع «سُوْرَة» عدد مذکر به کار می‌رود (اعداد ۳-۱۰ در زبان عربی از لحاظ مذکر و مؤنث بر خلاف معدود به کار می‌روند) (۳) «ثَمَانِيَةَ عَشْرَةَ سَنَةً»: (۱۸ سال) در اعداد مرکب جزء اول عدد برخلاف معدود و جزء دوم عدد موافق معدود از لحاظ جنس می‌آید (۴) «الْعُرْفَةُ الْأُولَى» (اتاق اول) «أُولَى» مؤنث «اول» است و با معدود مؤنث می‌آید «صَحِيفَتَيْنِ اثْنَتَيْنِ»: (دو روزنامه) اعداد (۱ و ۲) در زبان عربی پس از معدود می‌آیند و از لحاظ جنس و اعراب و معرفه و نکره (شناس و ناشناس) با آن هماهنگ می‌باشند و نقش صفت را دارا می‌باشند.
ترجمه گزینه‌ها: ۱۲ سرباز روبروی مسجد چهارم ایستادند (۲) در یک هفته ۵ سوره از قرآن کریم را می‌خوانم (۳) سن برادرم تقریباً ۱۸ سال است (۴) در اتاق اول ۲ روزنامه را دیدم.

۴۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «أَنْزَلَ» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب افعال است (۲) «تُمْطَرُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب افعال است (۳) «يُخْرِجُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب افعال است (۴) «أَحَبُّ» (محبوب ترین) و «أَنْفَعُ» (سودمندترین) اسم تفضیل (صفت تفضیلی) هستند.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) پس از پایان سفر، راننده بچه‌ها را از اتوبوس پیاده کرد (۲) هنگامی که هوا سرد می‌شود آسمان بسیار باران می‌بارد (۳) آنکه درختان را آفرید از آن‌ها میوه را بیرون می‌آورد (۴) محبوب ترین بندگان خداوند سودمندترین آنها برای بندگان او هستند.

۴۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «إِسْتَلَمَ» از باب افتعال (۲) «يَسْتَجِبُ» از باب استفعال (۳) «تُزَيَّنُّ» از باب تفعیل (۴) «تَنْجِمِدُ» از باب انفعال است.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) حامد نامه‌ای را از طریق اینترنت از پدرش دریافت کرد (۲) هرکس که کفر را بر ایمان ترجیح دهد به طور آشکار زیان کرده است (۳) مادر، اتاق را به وسیله چراغ‌هایی رنگارنگ زینت می‌کرد (۴) در زمستان هنگامی که آب‌های دریا یخ می‌زند گردشگران برای دیدن آن می‌روند.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) «زُجَاجَتَيْنِ» (دو شیشه) اسم مثنی (۲) «الإِخْوَانُ» جمع مکسر «أَخ» (۳) «وَالِدَتِي» اسم مثنی «والدین» + «ی» که (ن) مثنی به هنگام اضافه حذف شده است (۴) «سَيِّدَا» اسم مثنی (سَيِّدَانِ) که به هنگام اضافه (ن) افتاده است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) بعضی از همسایه‌ها به ما اطلاع دادند که بچه‌ها دو شیشه از خانه‌های آنها را شکستند (۲) بهترین برادران من کسی است که به من در مشکلات یاری رساند (۳) خداوندا! مرا و پدر و مادرم و هر کسی را که وارد خانه من می‌شود در روزی که قیامت برپا می‌شود بیمارز (۴) حسن و حسین (علیها السلام) دو سرور جوانان اهل بهشت هستند.

۵۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها: در گزینه ۱: «أَبِيَّات» : جمع مکسر و در سایر گزینه‌ها به ترتیب «صَدَقَات» و «بَنَات» و «الطَّائِرَات» جمع مؤنث سالم هستند.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) این‌ها ابیاتی زیبا از اشعار سعدی شیرازی است (۲) صدقه‌هایتان را با منت گذاشتن و آزار رساندن باطل نکنید (۳) بر ما لازم است که به پسران و دخترانمان قرائت قرآن را آموزش دهیم (۴) خلبان‌ها برای استراحت کردن از هواپیماهای جنگی، پیاده شدند.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

سؤال از ص ۱۰، درس اول کتاب درسی طرح شده است.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

متن صص ۶ و ۷، درس اول است.

قسمت دوم گزینه ۴ به طور کلی درست است. اما اولاً، چون بخش اولش نادرست است و ثانیاً، چون فقط گزینه ۳ است که هر دو بخشش درست و از مطالب کتاب است، پس به ناچار به بخش دوم گزینه ۴ کاری نخواهیم داشت.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

آیه و متن از ص ۵ کتاب است.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

آیه و شعر هر دو از ص ۱۱ اخذ شده‌اند. و هر دو با یکدیگر ارتباط معنایی دارند.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

بخش اول سؤال از ص ۱۱ و آیه از بخش «تدبر» ص ۱۲ برگرفته شده‌اند.

۵۶. گزینه ۳ درست است.

عیناً از ص ۱۸ کتاب است.

۵۷. گزینه ۲ درست است.

رد گزینه ۲: متن کتاب، ص ۱۹: «خداوند آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آنها را در وجود او قرار داده است.»

۵۸. گزینه ۱ درست است.

عین متن ص ۲۰ کتاب است.

۵۹. گزینه ۱ درست است.

عیناً متن ص ۲۰ است.

۶۰. گزینه ۴ درست است.

نکته: بعد جسمانی = غیرروحانی: بُعد جسمانی مانند سایر اجسام و مواد، دائم در حال تجزیه و تحلیل است و سرانجام فرسوده و متلاشی می‌شود.

بعد روحانی = غیرجسمانی: در مقابل، بُعد روحانی و غیرجسمانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، متلاشی نمی‌شود و بعد از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

متن صفحه ۳۱ کتاب درسی است: «هر کس درک روشنی از «خود» دارد و در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می‌کند به هیچ گونه استدلالی احتیاج ندارد.»

۶۲. گزینه ۱ درست است.

متن سؤال از ص ۳۳ و گزینه‌ها از ص ۳۱ هستند. ضمناً به توضیحات پاسخ تست ۶۰ دقت شود.

نکته بسیار مهم: بعد روحانی یا همان روح انسان «تغییر» می‌کند و می‌پذیرد؛ تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد.

۶۳. گزینه ۴ درست است.

سؤال از ترکیب صص ۳۱ و ۳۳ و گزینه‌ها از ص ۳۳ طرح شده‌اند.

۶۴. گزینه ۲ درست است.

عین متن حدیث ص ۳۹ کتاب است.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می‌کند.

گزینه ۳: معتقدان به معاد به زندگی دنیا و دنیوی دل نمی‌سپرند. بنابراین به آن راضی نمی‌شوند.

گزینه ۴: جای طلوع و غروب عوض شده است.

۶۵. گزینه ۲ درست است.

متن حدیث در ص ۴۱ آمده است.

۶۶. گزینه ۴ درست است.

آیه و ترجمه آن در ص ۴۲ آمده است.

۶۷. گزینه ۳ درست است.

از عین متن ص ۴۳ کتاب درسی اخذ شده است.

نکته: در این تست و کلاً تست‌های درس «دین و زندگی» باید به افعال و مصدرها بسیار توجه کرد.

۶۸. گزینه ۴ درست است.

عین متن حدیث ص ۳۹ کتاب است.

۶۹. گزینه ۱ درست است.

از متن صص ۴۰ و ۴۱ کتاب است. «خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می کنند و زیبا هم زندگی می کنند؛ اما به آن دل نمی سپرند؛ از این رو، مرگ را ناگوار نمی دانند.» ص ۴۱.
نکته: در بخش «آثار اعتقاد به معاد» حتماً به دو نوع مختلف «پیامد و آثار» دقت کنید. و مطالب هر کدام را با دیگری اشتباه نکنید.

۷۰. گزینه ۳ درست است.

متن کتاب صص ۳۸ و ۳۹ است.

۷۱. گزینه ۲ درست است.

متن درس، ص ۴۱ کتاب است. به افعال سایر گزینه ها دقت شود.

۷۲. گزینه ۳ درست است.

آیه و ترجمه آن در ص ۴۲ آمده اند.

توضیح: می دانیم که سه خط اول آیه از زبان «منکران معاد» بیان شده است. عبارت «مَوْتُ وَ نَحْيُ» در آیه شاید بسیاری را به این اشتباه بیندازد که این گروه افراد «معتقدان به معاد» هستند؛ زیرا از «موت و حیات» به اشتباه «مردن و زنده شدن» را برداشت کرده اند. حال آن که ترجمه این بخش عبارت است از: «همواره [گروهی از ما] می میریم و [گروهی] زنده می شویم.» یعنی منکران معاد به جریان جاری زندگی معمولی همه جوامع در طول تاریخ اشاره دارند.

۷۳. گزینه ۴ درست است.

ص ۴۳: «... اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می گیرد. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می دهند و از یاد آخرت غافل می شوند.»

۷۴. گزینه ۲ درست است.

از بخش هایی از صص ۴۰ و ۴۱ و ۴۳ است.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

از متن ص ۴۰ کتاب است: «قرآن نیز این گونه بر کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می کند.»

معارف و اقلیت های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

به مشورت با دیگران وادار می نماید.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

نیازمند اطلاعات و معلومات می باشیم.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

شناختی که نسبت به آن امکانات دارد.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

آگاهی، هدف و برنامه دخالت دارند.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

شناختی که آن مکتب از جهان هستی دارد.

۵۶. گزینه ۳ درست است.

مبدأ هستی یعنی خدا

۵۷. گزینه ۲ درست است.

با حس و مشاهده دریافت نکردیم نمی توانیم بگوییم نیست.

۵۸. گزینه ۱ درست است.
وحی و اعجاز می باشد.
۵۹. گزینه ۱ درست است.
به راه‌های مختلف می تواند انجام پذیرد.
۶۰. گزینه ۴ درست است.
مستقیم - غیرمستقیم
۶۱. گزینه ۴ درست است.
عقل - مشاهده مستقیم
۶۲. گزینه ۱ درست است.
از معلول به علت پی بردن
۶۳. گزینه ۴ درست است.
به مناسبت نظم و پدیده‌های منظم آن، منظم می‌نامیم.
۶۴. گزینه ۲ درست است.
هدف واقعی یک مجموعه منظم را نشان می‌دهد.
۶۵. گزینه ۲ درست است.
نفی نظم نمی‌شود.
۶۶. گزینه ۴ درست است.
واقعی بودن هدف داخل نمی‌شود.
۶۷. گزینه ۳ درست است.
همه‌انگي - شکل هر جزء در مجموعه منظم به گونه‌ای است که بتواند با سایر اجزای مجموعه هماهنگ باشد.
۶۸. گزینه ۴ درست است.
هدف معنی نمی‌دهد.
۶۹. گزینه ۱ درست است.
دریچه‌ای را به روی ما باز می‌کنند.
۷۰. گزینه ۳ درست است.
شگفتی‌های آفرینش مفهوم می‌گردد.
۷۱. گزینه ۲ درست است.
تبادل گازهای تنفسی و رساندن اکسیژن به بدن است.
۷۲. گزینه ۳ درست است.
ارتباط است.
۷۳. گزینه ۴ درست است.
کار آن یکی دستگاه‌ها را مختل می‌نماید.
۷۴. گزینه ۲ درست است.
ریزه‌کاری‌های موجود در ساختمان موجودات زنده، بیانگر و مؤید، ساختمان منظم موجودات زنده است.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
تمام شدنی نیست و نمی‌توان پایانی را برای آن پیش‌بینی کرد.

انگلیسی (۱)

Part A: Grammar and Vocabulary

۷۶. گزینه ۱ درست است.
با توجه به مفهوم جمله که مقایسه یک خواننده با تمام خوانندگانی است که دیده است باید از صفت عالی استفاده کرد. صفت عالی **the worst, bad** است.
۷۷. گزینه ۴ درست است.
حرف اضافه مناسب **in (to be interested)** است.
۷۸. گزینه ۱ درست است.
با توجه به اینکه در مورد یک تصمیم از قبل تعیین شده برای آینده صحبت می‌کند از **(be going to + verb)** استفاده می‌شود.
۷۹. گزینه ۲ درست است.
بعد از **(How many + Noun)** باید از جمله سؤالی استفاده کرد که بهترین ترتیب در (۲) آمده است.
۸۰. گزینه ۳ درست است.
برای مقایسه رانندگی مردان با زنان باید از صورت تفصیلی استفاده کرد که در مورد افعال دو قسمتی یا بیشتر قبل از صفت یا قید از **more** استفاده می‌شود و بعد از آن **than** به کار می‌رود.
۸۱. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: افراد زیادی داوطلب شدند که به کارگری که جراحات سنگین دیده بود خون اهدا کنند.
(۳) اهدا کردن
۸۲. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: ماشین لباسشویی صدای عجیبی می‌دهد. لطفاً آن را خاموش کنید.
(۴) عجیب
۸۳. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: من با نشان دادن ساعت مچی جدیدم، توجه او را به خود جلب کردم و به او اجازه دادم که آن را در دستش بگیرد.
(۲) توجه
۸۴. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: مهم است که از پوست خود در برابر اثر زیان‌بخش خورشید محافظت کنیم.
(۲) محافظت کردن
۸۵. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: بهترین چیز در زندگی پیدا کردن کسی است که همه اشتباهات شما را می‌داند و هنوز فکر می‌کند شما فردی عالی و خاص هستید.
(۱) عالی و حیرت‌انگیز
۸۶. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: آنها وقتی سفینه فضایی را دیدند بسیار تعجب کردند.
(۳) حیرت و تعجب
۸۷. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: من از سفر کردن، مخصوصاً به مکان‌های مختلف لذت می‌برم.
(۲) مخصوصاً

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۴ درست است.
با توجه به شکل صفت عالی و ترتیب کلمات بهترین حالت در (۴) آمده است.
۸۹. گزینه ۴ درست است.
حرف اضافه مناسب سال **in** است.
۹۰. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: پاندهای بزرگ در جنگل‌های مناطق کوهستانی در مرکز و جنوب غربی چین زندگی می‌کنند.
(۱) مناطق
۹۱. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: با ساختن جاده‌ها و خطوط راه آهن بیشتر، جنگل‌ها تخریب شدند.
(۳) خراب کردن
۹۲. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: اما این اقدامات برای خارج کردن نام پاندای بزرگ از لیست حیوانات در معرض خطر انقراض کافی نیست.
(۱) در معرض خطر انقراض

Part C: Reading Comprehension

۹۳. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: مردم در کشورهای مختلف را می‌خورند.
(۳) غذاهایی یکسان که به روش‌های متفاوت پخته می‌شوند
۹۴. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: در آلمان، سوپ را درست می‌کنند.
(۴) غلیظ و سنگین
۹۵. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: هندی‌ها کره را به صورت دوست دارند.
(۲) ذوب شده در روغن زیتون
۹۶. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: بسیاری از مردم در شرق دوست دارند بخورند.
(۴) برنج جوشیده شده ساده
۹۷. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: عمه آگاتای بکی
(۱) در ساحل زندگی می‌کند
۹۸. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: بکی دوست ندارد کلاه صورتی را بپوشد زیرا
(۳) دنباله گره پاپیونش بسیار بلند بود.
۹۹. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: عمه آگاتا می‌خواست بکی کلاه بپوشد زیرا
(۲) هوا بسیار داغ بود
۱۰۰. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: کلاه قهوه‌ای
(۱) برای بکی بسیار بزرگ بود

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

$$x^2 + x = 2x^2 \Rightarrow x^2 - 2x^2 + x = 0 \Rightarrow x(x^2 - 2x + 1) = 0 \\ \Rightarrow x(x-1)^2 = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } x = 1$$

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

(به شرط $a \neq 0$)

$$\pi a^2 + \pi a^2 = 2(2a + 4a) \Rightarrow \pi a^2 = 6a \\ \Rightarrow a = \frac{6}{\pi}$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$x'y' = (x + \frac{1}{3}x)(y + \frac{1}{4}y) = (\frac{4}{3}x)(\frac{5}{4}y) = \frac{5}{3}xy$$

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{6x-2}{9x^2-1} = \frac{1}{3x+1} \Rightarrow \frac{2(3x-1)}{(3x)^2-1} = \frac{1}{3x+1}$$

$$\Rightarrow \frac{2(3x-1)}{(3x-1)(3x+1)} = \frac{1}{3x+1} \quad \text{به شرطی که } 3x-1 \neq 0 \text{ یعنی } x \neq \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3x+1} = \frac{1}{3x+1} \Rightarrow 6x+2 = 3x+1 \Rightarrow 3x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{3}$$

از آنجایی که به ازای $x = -\frac{1}{3}$ مخرج کسر ۰ می شود پس معادله جواب ندارد!

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$n(n+1)(n+2) = 60$$

می توان از اعداد ۱ و ۲ و ۳ جایگذاری را امتحان نمود:

$$3(3+1)(3+2) = 3 \times 4 \times 5 = 60$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

برای اینکه ریشه حقیقی نداشته باشد، بایستی $\Delta < 0$ یعنی:

$$\Delta = 4 - 4a^2 = 4(1 - a^2) < 0 \Rightarrow 1 - a^2 < 0 \Rightarrow a^2 > 1$$

پس گزینه $a = \frac{1}{2}$ نمی تواند باشد یعنی گزینه صحیح است.

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

به کمک اتحاد مزدوج

$$1009 \times 991 = (1000+9)(1000-9) \\ = (1000)^2 - 9^2 = 1000000 - 81 = 999919$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{1}{(x-1)^2} = \frac{1}{2x^2 - 6x + 4}$$

$$\frac{1}{(x-1)^2} = \frac{1}{2(x^2 - 3x + 2)} \Rightarrow \frac{1}{(x-1)^2} = \frac{1}{2(x-1)(x-2)}$$

به شرط $x \neq 1$

$$\frac{1}{(x-1)} = \frac{1}{2(x-2)} \Rightarrow 2(x-2) = (x-1) \Rightarrow x = 3$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

زمان ادبیات زمان ریاضی

$T = x + y$; $T' = x' + y' = x + y + 2$ کل زمان روز اول

$$\begin{cases} x = \frac{2}{3}T \\ y = \frac{1}{3}T \end{cases} \quad \begin{cases} x' = \frac{2}{3}T' \\ y' = \frac{1}{3}T' \end{cases}$$

$$y = \frac{x}{2} \quad y' = \frac{x'}{2}$$

$$\Rightarrow x' + \frac{x'}{2} = x + \frac{x}{2} + 2 \Rightarrow \frac{3}{2}x' = \frac{3}{2}x + 2$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2}(x + \Delta x) = \frac{3}{2}x + 2 \Rightarrow \frac{3}{2}(\Delta x) = \frac{3}{2}x + 2$$

$$\Rightarrow \frac{4/\Delta x}{2} = \frac{3x+4}{2} \Rightarrow 4/\Delta x = 3x+4 \Rightarrow 1/\Delta x = \frac{3x+4}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2}x = 4 \Rightarrow x = \frac{8}{3} \Rightarrow T = x + \frac{x}{2} = \frac{8}{3} + \frac{4}{3} = \frac{12}{3}$$

$$\Rightarrow T = 4$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

در عبارت مسئله همه قسمت‌ها مثبت هستند. جمع مثبت‌ها زمانی صفر است که همگی صفر باشند و این غیرممکن است. بنابراین معادله به ازای هیچ مقداری از x صادق نیست. پس معادله ریشه ندارد.

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

کافی است به جای x عدد ۰ را جایگذاری نماییم:

$$\frac{a+1}{a} = \frac{a+1}{3} \Rightarrow 3a+3 = a^2 + a$$

$$\Rightarrow a^2 - 2a - 3 = 0 \Rightarrow (a+1)(a-3) = 0 \Rightarrow a = -1 \text{ یا } a = +3$$

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

طبق تعریف تابع زمانی که عضو اول یکسان است عضو دوم نیز بایستی یکسان باشد:

$$x + 3y^2 = 2$$

$$2x - y^2 = 2$$

$$3 \times$$

$$7x = 8 \Rightarrow x = \frac{8}{7} \Rightarrow y^2 = 2 \times \frac{8}{7} - 2 = \frac{16-14}{7} = \frac{2}{7}$$

$$\Rightarrow x + y^2 = \frac{8}{7} + \frac{2}{7} = \frac{10}{7}$$

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

تنها رابطه هر ایرانی با کد ملی می‌تواند تابع باشد زیرا هر ایرانی تنها دارای یک کد ملی است. در حالی که هر مشتری بانک ممکن است بیش از یک شماره حساب داشته باشد و...

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

نموداری تابع نیست که هر خط موازی با محور y ها در بیش از یک نقطه نمودار را بتواند قطع کند.

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$1/2 \left(\frac{100}{n} \right) = \frac{100}{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{120}{n} = \frac{100}{n-1} \Rightarrow 120n - 120 = 100n \Rightarrow 20n = 120$$

$$\Rightarrow n = 6$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانه خرد (یعنی سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی)، شهری، منطقه‌ای و کلان (ملی و بین‌المللی) ارائه می‌شود.

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

فعالیت‌های غیر قانونی نظیر قاچاق و مانند آن جزء تولید کشور محاسبه نمی‌شود؛ زیرا از یک سو از این فعالیت‌ها اطلاع دقیقی در دست نیست و از سوی دیگر، محاسبه آنها نوعی مشروعیت دادن به آنها تلقی می‌شود.

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

تولید ناخالص ملی، ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی است که در طول یک سال، توسط یک ملت تولید شده است. «تولید ناخالص داخلی، ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی است که در طول یک سال، داخل محدوده مرزهای جغرافیایی کشور تولید می‌شود. تولید گونه‌های مختلفی دارد؛ اما در حسابداری ملی همه این گونه‌ها با یک ترازو و یک معیار سنجیده می‌شود.»

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

تولید ناخالص ملی به اختصار "GNP" و تولید ناخالص داخلی به اختصار "GDP" نامیده می‌شود و هر دو از مهمترین شاخص‌های اقتصادی است که میزان زیاد آنها، بیانگر قدرت اقتصادی و تولیدی بیشتر و بهره‌وری بالاتر آن کشور و استفاده بهینه از همه عوامل تولید خود است. در برخی موارد از این دو شاخص به عنوان درجه پیشرفت هر ملت و سطح زندگی اعضای آن نیز استفاده می‌شود.

همان‌طور که می‌بینید، دو شاخص تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی در تعریف با هم تفاوت دارند اما در عمل، جز در مورد برخی کشورها، که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آنها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند (مثل لبنان که تولید ملی آن بیشتر از تولید داخلی است) یا در کشور خود حضور چشمگیری از تولیدکنندگان چند ملیتی دارند (مثل هنگ کنگ)، تفاوت فاحشی با هم ندارند و بنابراین در کشورهایی مثل ایران به جای یکدیگر به کار می‌روند.

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

گاهی رشد تولید از طریق افزایش تولیدات صنعتی موجب تخریب محیط زیست می‌شود. به همین دلیل اقتصاددانان با کسر تخریب‌های زیست محیطی از کل تولیدات، GDP سبز را محاسبه می‌کنند.

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

$$\text{درآمد حقوق بگیران} = \frac{2}{3} \times 232986000 = 155324000$$

$$\text{درآمد صاحبان مستغلات} = \frac{1}{3} \times 237891000 = 79297000$$

$$\text{درآمد ملی} = 155324000 + 79297000 + 232986000 + 237891000 + 359830000 = 1065328000$$

$$\text{درآمد سرانه} = 14/204$$

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

قبل از به وجود آمدن فناوری اجتماعی بسیار مهمی به نام پول، مبادلات به صورت کالا با کالا انجام می‌گرفت و هر کس کالاهای اضافه خود را با کالاهایی مبادله می‌کرد که بدان نیاز داشت. به این نوع از مبادله «تئاتر» می‌گویند و امروزه هم گاه دیده می‌شود (در مبادلات روستایی یا در سطح بین‌المللی).

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

در معاملاتی که با چک انجام می‌شود در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک، موجودی حسابی را کاهش، و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد. چون افراد خود مبلغ چک را روی آن می‌نویسند به آن «پول تحریری» یا «ثبتي» گفته می‌شود.

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

نقدینگی هم مانند همه متغیرهای اقتصادی به دو گونه اسمی و واقعی تقسیم می‌شود. فقط زمانی می‌توان از کاهش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم کمتر شده باشد.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

تورم از نظر علم اقتصاد، شتاب یا نرخ رشد افزایش سطح قیمت‌هاست. وقتی این افزایش در سطح قیمت‌ها، بی‌رویه، پرنوسان و مداوم باشد، با تورم زیانبار و بد روبه‌رو هستیم. در مورد علت به وجود آمدن تورم در جامعه، نظریه‌های مختلفی وجود دارد. گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

همچنین اگر افزایش پول در جامعه با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم شود.

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

مدیران این مؤسسات با گذشت زمان متوجه دو نکته مهم شدند: اول اینکه در اغلب موارد صاحبان پول‌های فلزی (که پول‌های خود را به امانت نزد آنان گذاشته و رسید گرفته‌اند)، تمامی پول خود را از صندوق مؤسسه خارج نمی‌کنند و به همین سبب، بخشی از کل موجودی برای پاسخگویی به مراجعان کافی است. نکته دیگر اینکه هم زمان با مراجعه تعدادی از افراد به مؤسسه برای دریافت پول خود، عده‌ای نیز برای واریز کردن پول به حسابشان مراجعه می‌کنند. در نتیجه، هیچگاه موجودی صندوق به صفر نمی‌رسد. این دو مسئله، برخی را به این فکر واداشت که پول‌های راكد در صندوق را به کار گیرند.

از دیرباز، صاحبان پول‌های راكد دو دسته بودند: عده‌ای با دادن قرض الحسنه نیاز هم‌نوعان خود را تأمین می‌کردند. همچنین با مشارکت مالی در تجارت و یا تولید، بخشی از سود آن فعالیت اقتصادی را به دست می‌آوردند. در مقابل عده‌ای هم بودند که پول‌های راكد خود را به نیازمندان یا بازرگانان متقاضی، وام می‌دادند و در مقابل، مبالغی اضافه بر وام دریافت می‌کردند؛ بدون اینکه در فعالیت اقتصادی مشارکت کنند و یا ضرری متحمل شوند. این عده برخلاف آموزه‌های همه ادیان، رباخوار بودند.

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

بانک تخصصی که فقط به فعالان عرصه خاصی از اقتصاد ارائه خدمات می‌کند نه به همه مردم (مثل بانک توسعه صادرات) در ایران با تکالیفی که دولت برای بانک‌ها وضع می‌کند، گاه بانک‌های تجاری، نقش بانک توسعه‌ای را نیز ایفا می‌کنند. همچنین بانک توسعه تعاون، که از صندوق توسعه تعاون شکل گرفته بود، بانک توسعه‌ای است که فعالیت‌های تجاری هم می‌کند. بانک توسعه اسلامی مستقر در جده (وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی) نیز بانک توسعه‌ای است.

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

زمان بازپرداخت این دسته از اسناد یک سال یا کمتر است. یکی از اسنادی که بانکها در مقابل اعطای وام از وام گیرنده درخواست می کنند، سفته است. این سند در معاملات بازرگانی نیز مورد استفاده قرار می گیرد. سفته سندی است که به موجب آن، بدهکار متعهد می شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند. طلبکار پس از دریافت سفته باید آن را تا زمان سررسید نزد خود نگهدارد. هر برگ سفته سقف خاصی برای تعهد کردن دارد؛ مثلاً اگر روی سفته ای نوشته شده باشد تا «یک میلیون ریال» یعنی آن سفته حداکثر برای تعهد ۱۰۰ هزار تومان دارای اعتبار است و با آن نمی توان به پرداخت مثلاً ۲۰۰ هزار تومان تعهد کرد.

در صورتی که طلبکار قبل از زمان سررسید سفته به پول آن نیاز پیدا کند، می تواند سفته را پشت نویسی (ظهر نویسی) کند و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

جعاله: طبق قرارداد، کارفرما تعهد می کند در برابر عمل مشخص کارگزار یا عامل، اجرت معینی به او بپردازد.
مزارعه: طبق این قرارداد، بانک زمین مشخصی را برای مدت معین در اختیار طرف دیگر قرار می دهد تا در آن کشاورزی کند. در نهایت، سود حاصل بین دو طرف تقسیم می شود.

مشارکت مدنی: قراردادی بازرگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی (از جمله بانک) سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود درهم می آمیزند.

مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت های سهامی جدید را تأمین، و یا قسمتی از سهام شرکت های سهامی موجود را خریداری می کند و از این طریق در سود آنها شریک می شود.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

براساس فقه اسلامی، هر نوع دریافت پول اضافی از وام گیرنده، ربا تلقی می شود و حرام است. بر این اساس، قانون عملیات بانکی بدون ربا تصویب شد و از سال ۱۳۶۳ به اجرا درآمد. طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانکها درآمد خود را از طریق سرمایه گذاری مستقیم در طرح های تولیدی و عمرانی کسب می کنند.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

(۱) درست است، چون در «هر دو جهان» - که نهاد جمله باشد - «جهان» هسته است. (۲) نادرست است، به علت آن که گفتن متمم می خواهد، آن هم شخص. (۳) نادرست؛ چون در هر پنج مصرع «ت» مفعول است. (۴) نیز؛ چون مصرع اول با زوج ها هم قافیه است. (درس اول، صفحه ۱۰)

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

(۱) درست است، چون در داشتن مفعول پذیر است؛ کل گروه اسمی «کاردانان نام ملکی» مفعول است؛ «ملک» هسته اش. (۳) درست است، چون در مواردی - مانند این یکی - مفعول فعل کل جمله بعد از فعل است؛ (۳) نادرست؛ چون در هر پنج مصرع «ت» مفعول است. (۴) هم که در بازگردانی درست بودنش معلوم می شود. اما (۲): وابسته هسته گروه اسمی هرگز نمی تواند نهاد هیچ جمله ای باشد! (درس اول، صفحه ۱۶)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

در بیت های ۱ و ۲ و ۴ وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه با محتوای رزمی آن در هماهنگی کامل است، در حالی که در (۳) صرفاً صحنه ای از سوگواری تصویر شده است. (درس دوم، صفحه ۲۱)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

با تلمیح (د) و جناس (الف) کارتان راه می افتاد؛ باقی هم ذیلاً در جدول، برای تقویت ذهنتان در یافتن آرایه ها [اغراق را حتی الامکان بررسی نکنید و کنایه را هم فرض بگیرید که همیشه هست]:

بیت	تلمیح [مشهود]	جناس	تضاد [مشهود]	استعاره	
				تشخیص [قابل دفاع]	انواع دیگر
(الف)	-	بسوز - بساز	* -	عود سوختن بوستان نای ساختن فاخته	-
(ب)	-	-	فرود ≠ بر فراز ≠ باز	-	پایین تر یا بالاتر نبودن نصرت از ... جلوتر یا عقبتر نبودن دولت از ...
(ج)	-	-	-	گل فرازاوردن بهار	-
(د)	← صراط	-	-	-	-
(ه)	-	-	** -	-	-

*** مفهوماً: در سوختن و ساختن، و در «کاخ» (مجازاً: اندرون) و «باغ» (مجازاً: بیرون).

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

گزینه	تعداد «د»	تعداد «ل»	مجموع
(۱)	۶	۵	۱۱
(۲)	۳	۵	۸
(۳)	۴	۳	۷
(۴)	۴	۴	۸

[با شرمندگی دوباره از این که ناگزیر بودیم از هدر دادن بیهوده وقت شما!] (درس سوم، صفحات ۲۶ و ۲۷)

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

گزینه	جناس تام	تکرار
(۱)	چین - چین	-
(۲)	ناری - ناری	۵
(۳)	-	دریا (×۲)
(۴)	قلب - قلب	-

(درس سوم، صفحات ۲۷ و ۲۸).

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

حواستان باشد در (۱) فقط میان دو «بار» دومی و آخری واژه‌آرایی هست. در (۲) هم اول - سی نکره را کنار بگذارید تا «شیر» مکرر رخ بنماید. (درس سوم، صفحات ۲۷ و ۲۸)

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

بالعکس: آثار پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بودند. (درس چهارم، صفحه ۳۸)

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

جای «فارسی میانه» پارتی بگذارید درست می‌شود. (درس چهارم، صفحه ۳۹)

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

در (۲)، بالعکس: بیشتر آثار زردشتی‌اند. (۳): در متن درسی شما همچه مدّعی نیست! (۴): منظوم و منشور، توأمان. (درس چهارم، صفحه ۴۰)

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

درستش این: قطعات منظوم اخلاقی - تعلیمی در اندرزنامه‌های منشور. (درس چهارم، صفحه ۴۰)

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

منحصراً، زبان زبان محاوره و مکاتبات درباریان ساسانی. (درس چهارم، صفحه ۴۰)

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

(۱): یعقوب لیث نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود. (۲) هم که جعل طراح است. (۴) هم اشکالش این است که فقط به فضای ادبی اشاره کرده است. (درس چهارم، صفحه ۴۱)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

بخارا و بس! (درس چهارم، صفحه ۴۱)

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

شاعری «رودکی» و «کسایی» باز می‌گردد به دوران پیشاغزنوی. (درس چهارم، صفحه ۴۲)

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

چهارم را به جای «پنجم» بگذارید. (درس چهارم، صفحه ۴۲)

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

خیر قربان، پای توصیف طبیعت در میان است! پس: «شاعران این عصر، بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمروی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.» باز اگر دقت کنید (۴)، من باب همین نکته، متقابل (۱) است. (درس چهارم، صفحه ۴۳)

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

«ناصر خسرو» در این شیوه تالی (= دنباله‌رو) «کسایی» است. (درس چهارم، صفحه ۴۳)

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

«در عهد سامانی، نثر هم مانند شعر پارسی، رواج یافت و رونق گرفت.» (درس چهارم، صفحه ۴۳)

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

توضیحات، به ترتیب، درباره «تاریخ بلعمی» - ترجمه و بازنویسه «تاریخ‌الرسل والملوک» طبری، «ترجمه تفسیر طبری» و «شاهنامه منشور ابومنصوری». (درس چهارم، صفحات ۴۴ و ۴۵)

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

بیت سؤال از ضرورت تاب‌آوری برابر آزار ستمگری می‌گوید، (۱) از بی‌طاقتی برابر جور. (۳) با بیت سؤال هم مفهوم است. (۴) بر سادگی باطنی و آزادگی تأکید دارد. (درس اول، صفحه ۱۹)

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

اگر فریب لفظِ رو در «به چه رو» را نخورده باشید، به سادگی در یافته‌اید که در سه تای دیگر، هر یک به بیانی و لحنی، سخن از رخداد صورت‌نمایی است، یا تقاضای آن. [رجوع کنید به «روی می‌پوشان که بهشتی بود // هر که ببیند چو تو حور ای صنم» در درس دوم، صفحه ۲۲]

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

بیت سؤال و (۴) هر دو بر ضرورت تحمل دشواری‌ها در راه رسیدن به محبوب تأکید دارند. [به (۱) خیلی خوب نگاه کنید؛ هم نفی عشق می‌کند، هم نفی عقل.] (درس دوم، صفحه ۲۴)

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

در (۲) سخن از ترجیح درد (عشق) بر بی‌دردی (بی‌عشقی) است؛ در سه تای دیگر، از درمان‌ناپذیری درد عشق. [رجوع کنید به «هر کجا دردی است درمانیش هست // درد عشق است آنکه درمانیش نیست» در درس سوم، صفحه ۳۰]

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم آزار ندادن را در استفهام انکاری مصرع دوم (د) درباره خَلیدن (خستن) سراغ بگیرید؛ ترسناکی راه را از «گردابی چنین هایل» در الف و ترجیح رنج عشق بر آسایش تن را از برتر داشتن «غم» عشق بر «شادی» گلگشت در ج (درس دوم، صفحات ۲۳ تا ۲۵)

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۳

سنگ پالمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی یادبود به نام «سالنامه شاهی» مربوط به پادشاهی کهن مصر است.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۹

منابع دست دوم یا فرعی: به همه تحقیقات و آثاری گفته می‌شود که بر پایه منابع دست اول پدید آمده‌اند.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۴

محتوای سنگ نوشته‌های بیستون و تخت جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است، اما ماه‌ها براساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۹ و ۳۰

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۴

کشاورزان به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به عنوان سکونت‌گاه‌های دائم ایجاد کردند به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند.

۱۶۱. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۷

پس از ضعف و زوال حکومت بابل قدیم، آشوریان که قومی جنگجو در شمال بین‌النهرین بودند، به قدرت رسیدند حکومت آشور با لشکرکشی‌های پیاپی به سرزمین‌های همجوار و غارت و ویران کردن آنها، بر قلمرو و ثروت خود افزود. در حدود ۲۴۰۰ ق.م، قوم اکد در مرکز سرزمین بین‌النهرین می‌زیست. به فرماندهی سارگن بر کشور - شهرهای سومری مسلط شد.

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

برهمنان به واسطه مقام و موقعیت مذهبی خویش، قدرت و ثروت فراوانی کسب کرده و کاست یا طبقه ممتازی را تشکیل داده

بودند. مناسب طاق فرسای آیین برهمنی به تدریج موجب روی گردانی برخی از پیروان آن شد و زمینه را برای شکل گیری و رواج آیین و اندیشه های دیگر در هند فراهم آورد.

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۶ صفحه ۵۱ و ۵۲

در پی کاوش های باستان شناختی در اوایل قرن بیستم آثار تمدنی کهن در جزیره کرت واقع در جنوب یونان کشف گردید. این تمدن به واسطه مینوس، شاه افسانه ای آن جزیره، تمدن مینوسی نامیده شد. مینوسیان قرن ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه گذاری کرده بودند. آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود روابط بازرگانی داشتند. بقایای کاخ شاهی مینوسیان، حکایت از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد. به احتمال زیاد، تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته باشد. در حدود ۲۰۰۰ ق.م. طایفه های بیابانگردی از دشت های اروپای شرقی به شبه جزیره یونان آمدند. این طایفه ها به تدریج و احتمالاً تحت تأثیر تمدن مینوسی، شهرهایی را بر پا کردند که مهم ترین آنها میسن نام داشت. به واسطه همین شهر است که اولین دوره تمدن یونان را عصر میسنی می گویند. تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ های داخلی ضعیف شد.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۶ صفحه ۵۸

با گسترش قلمرو جمهوری رم، معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند. از این رو در قرن اول پیش از میلاد جمهوری رم بر اثر رقابت سرداران جاه طلب دچار جنگ داخلی و آشفتگی شد.

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۸

خدای نامه ها از مهم ترین نوشته های تاریخی دوره ساسانی به شمار می روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی هستند. محتوای خدای نامه ها، آمیخته با افسانه و قصه های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آنها با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۲

طی دوران های زمین شناسی، ناهمواری ها به وجود آمده است. ناهمواری های ایران بیشتر طی دوران های اول تا سوم زمین شناسی پدید آمده است. پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کوتاه تر ناهمواری های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر فرسایش تغییر شکل یافته اند.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۳

سرزمین های کوهستانی که اغلب بیش از هزار متر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند. دو رشته کوه ارسباران (قره داغ) در شمال و رشته کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را در بر گرفته است. علاوه بر این کوه ها، دو توده کوهستانی مهم دیگر، به نام های سهند و سبلان بر اثر فعالیت های آتشفشانی، در این منطقه وجود دارند.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۴

بخش اعظم این چین خوردگی وسیع، حاصل کوهزایی مواد رسوبی طی میلیون ها سال است. فعالیت های آتشفشانی در دوره کوتاه تر سبب شکل گیری قله دماوند در این رشته کوه شده است.

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۵

چین خوردگی‌های دیواره ماندی با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر، چشم‌انداز نواحی کوهستانی غربی کشور از مریوان در کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا شمال تنگه هرمز را تشکیل داده است.

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۷

احداث جاده‌ها، از بین بردن جنگل‌ها و استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی در نواحی شهری و روستایی زاگرس همراه با گسترش شهرها و روستاها به ضرر دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌ها بوده است و از دیگر عوامل انسانی تغییر شکل ناهمواری‌ها در زاگرس، طی پنجاه سال اخیر به شمار می‌آید. گزینه ۳ - از عوامل طبیعی محسوب می‌شود.

۱۷۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

برخی دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل طاق‌دیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها، ایجاد شده‌اند (دشت کاکان در فارس). بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند (دشت نهاوند). پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند (مثل ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس). برخی از دشت‌ها از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم بر جای مانده‌اند، اما در روی آنها ناهمواری‌های جدید بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است (مثل دشت لوت).

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۹

تنگه هرمز، آبراهه‌ی هلالی شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. این تنگه به سبب اینکه دروازه‌ی خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه‌ی راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۲

جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند. آنها تلاش می‌کنند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورند. در روش میدانی پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. در واقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد. پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده، از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی است.

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط، مورد توجه قرار می‌دهد. «چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟» (بی‌توجهی به تثبیت خاک). سؤال چگونه، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها. ب) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و باید کنشگری، آنها را انجام دهد.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

- هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

- رعایت حقوق دیگری تحقق یک ارزش است.

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

- به کنش و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

۱۷۸. گزینه ۱ درست است.

انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست، بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است. تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

در دیدگاه شباهت جهان‌های اجتماعی یا طولی، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آنها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارات غلط:

عبارت دوم: به فرهنگ دنیوی، فرهنگ سکولار نیز می‌گویند و منظور از آن، فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مربوط به همین جهان است.

عبارت سوم: جهان معنوی، فرهنگ معنوی دارد. این فرهنگ، هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند و زندگی این جهان را در سایه حیات برتر، مقدس و متعالی می‌گرداند.

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

- پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

- ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود.

- شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های آنان را دگرگون می‌سازد.

۱۸۲. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید.

گزینه ۲: جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

گزینه ۴: در جهان اجتماعی، فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

عقاید و ارزش‌ها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند. عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

دورکیم، حرکت جوامع بشری را به دو مقطع، جوامع مکانیکی و ارگانیکی تقسیم می‌کند.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به زوال عقلانیت ذاتی اشاره دارد.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

- مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

- با ظهور اسلام عقاید و ارزش‌های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد.

منطق

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

دانستن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. (رد گزینه ۱) اما هریک از ما در سراسر زندگی به آن نیازمندیم. (رد گزینه ۲) دانش منطق ابزاری است در خدمت سایر علوم و دانش‌ها. (رد گزینه ۴)

درس یک صفحه ۴ و ۵

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲ معما گفتن به شخصی نسبت و اسناد داده شده است. (رد گزینه ۱) از طرفی نه چیزی را تعریف کرده نه برای چرایی آن دلیل آورده است. (رد گزینه ۳ و ۴)

درس یک صفحه ۷

۱۹۳. گزینه ۴ درست است.

مغالطات هم‌چون بیماری‌هایی هستند که باید از دچار شدن به آن‌ها برحذر بود. از این رو دانستن آن‌ها برای منطق‌دان لازم است تا بتواند با آن‌ها مبارزه کند.

درس یک صفحه ۴

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه عروسک شدن ماشین به دلالت التزام بر تمیز بودن و آراستگی آن دلالت دارد.

درس دو صفحه ۱۵

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

هر چند هر تصدیقی از چند تصور تشکیل یافته است ولی هیچ تصویری تصدیق نیست و هیچ تصدیقی تصور نیست.

درس سه صفحه ۲۲

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

عباراتی که ظاهر مشترک دارند می‌توانند دارای چند معنای اصلی باشند که مغالطه اشتراک لفظ را پدید می‌آورد مانند لفظ

- «جاری» و اگر ظاهر مشترک دارند ولی تلفظشان متفاوت است مغالطه شیوه نگارش به وجود می‌آورد. درس دو صفحه ۱۳ و ۱۶
۱۹۷. گزینه ۱ درست است.
 در گزینه ۱ دلالت تضمن وجود دارد در بقیه گزینه‌ها دلالت التزام است.
 درس دو صفحه ۱۴ و ۱۵
۱۹۸. گزینه ۳ درست است.
 ایرانی و غیر تهرانی منوجه است. (رد گزینه ۱) شیرازی و غیر شیرازی تباین دارد. (رد گزینه ۲) کتاب و کتاب تخیلی عام و خاص مطلق. (رد گزینه ۴)
 درس سه صفحه ۲۲ و ۲۳
۱۹۹. گزینه ۲ درست است.
 آن چه که یک مصداق دارد می‌تواند کلی باشد یا جزئی (رد گزینه ۱ و ۴) و آن چه که نمی‌تواند مصداق نداشته باشد حتماً جزئی است. مانند: این مجید (رد گزینه ۳)
 درس سه صفحه ۲۰ و ۲۱
۲۰۰. گزینه ۳ درست است.
 در این نوع از تعریف با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امرعام) و ویژگی خاص آن (امر خاص، ویژگی منحصر به فرد) به تعریف مفهوم می‌پردازیم.
۲۰۱. گزینه ۱ درست است.
 هر درختی جسمی نامی است. هر انسانی حیوان ناطق است و هر ماری حیوان خرنده است. در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ جامعیت وجود دارد و لی در گزینه ۱ همه فیلسوفان، دانشمندانی عقل‌گرا نیستند.
 درس چهار صفحه ۳۴ و ۳۵
۲۰۲. گزینه ۲ درست است.
 درس چهار صفحه ۳۴ و ۳۵
۲۰۳. گزینه ۱ درست است.
 هر چه وجوه مشابهت بیشتر باشد استدلال تمثیلی قوی‌تر می‌شود. اما هیچ‌گاه نتیجه آن قطعی نمی‌شود. (رد گزینه ۲) استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود از این رو می‌توان با آن مقابله کرد (رد گزینه ۴) در استدلال تمثیلی تعمیم وجود ندارد (رد گزینه ۳)
 درس پنج صفحه ۴۳
۲۰۴. گزینه ۲ درست است.
 درس پنج صفحه ۴۳ و ۴۶
۲۰۵. گزینه ۱ درست است.
 درس پنج صفحه ۴۷

مجموعه کتاب‌های سنجش ۹۰ به بعد

ویژه فارغ التحصیلان پیش‌دانشگاهی و داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۳۹۸

مجموعه کتاب‌های «سنجش ۹۰ به بعد» شامل سوالات و پاسخ‌های تشریحی
آزمون‌های آزمایشی جامع سنجش | کنکورهای سراسری داخل کشور | کنکورهای سراسری خارج کشور

فروشگاه اینترنتی کتاب

www.sanjeshshop.ir

۰۲۱-۸۸۳۲۱۴۵۵

www.sanjeshserv.ir